

รายงานผลสัมฤทธิ์แผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ร่วมกันจัดทำ “แผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕” ภายใต้กรอบทิศทางการพัฒนางานด้านประชาคมอาเซียนให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนาองค์กร โดยมีการกำหนดบริบทเชิงยุทธศาสตร์ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดความสำเร็จ ทิศทางการพัฒนา และการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติซึ่งเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ทั้งสองส่วนราชการ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทขององค์กรในการสนับสนุนงานและอำนวยความสะดวกการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งได้ดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนร่วมกันตามตัวชี้วัดต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา โดยการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการประชาคมอาเซียนนั้น นอกจากจะพิจารณาถึงแผนแม่บทการพัฒนาในภาพรวมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาแล้ว ยังได้มีการพิจารณาในรายละเอียดของบริบทที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แผนแม่บทพัฒนาด้านต่างๆ ของประเทศ วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ๒๐๒๕ การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือของอาเซียน การขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้กรอบเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เพื่อให้เป็นกรอบทิศทางการกำหนดกระบวนการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาทั้งในงานด้านนิติบัญญัติและงานด้านต่างประเทศอย่างเป็นองค์รวม ครอบคลุมในสี่มิติของการพัฒนาองค์กร ได้แก่ มิติด้านประสิทธิภาพ มิติด้านประสิทธิผล มิติด้านคุณภาพการให้บริการ และมิติด้านพัฒนาองค์กร

ทั้งนี้ แผนยุทธศาสตร์ด้านการประชาคมอาเซียน ได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในการสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ ครอบคลุมประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและยกระดับโครงสร้าง ระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อสร้างความยั่งยืนในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

และครอบคลุมมิติยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) ได้แก่

(๑) นโยบายและยุทธศาสตร์ของเสาหลักประชาคมอาเซียน หมายถึง การดำเนินงานขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามกฎหมาย บัญญัติ อนุสัญญาอาเซียน และบันทึกความตกลงในเรื่องต่างๆ ของอาเซียนและวิสัยทัศน์อาเซียน ๒๐๒๕ ทั้งในระดับกลุ่มยุทธศาสตร์ภายในอาเซียน กลุ่มยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาค และกลุ่มยุทธศาสตร์เวทีโลก เช่น ส่งเสริมความเชื่อมโยงในอาเซียน ความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น การเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันของอาเซียน การปรับปรุงกลไกระงับข้อพิพาทในภูมิภาค การส่งเสริมให้อาเซียนมีท่าทีและนโยบายร่วมในเวทีโลก เช่น สหประชาชาติ และ G-๒๐

(๒) ปัญหาที่ท้าทายของอาเซียน หมายถึง ประเด็นวิกฤติร่วมกันของอาเซียน ซึ่งอาเซียนต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบและกลไกเพื่อเผชิญหน้าและแก้ไขปัญหาวิกฤติการทำลายต่างๆ การพัฒนาความ

ร่วมมือของอาเซียนในประเด็นระหว่างประเทศต่างๆ ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน การศึกษาแนวโน้มพัฒนาการของโลกในเรื่องต่างๆ ที่มีผลกระทบต่ออาเซียน เช่น การบริหารจัดการภัยพิบัติและความมั่นคงทางทะเล การรักษาสันติภาพ การจัดการกับวิกฤตอาหาร วิกฤตพลังงาน วิกฤตสิ่งแวดล้อม การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ปัญหาสิทธิมนุษยชนกับสันติภาพและความรุนแรง แรงงานอพยพผิดกฎหมาย

(๓) การบูรณาการกฎหมายภายในและความเคลื่อนไหวของกฎหมายอาเซียน เป็นพันธกิจที่สำคัญเนื่องจากอาเซียนกับรัฐสมาชิกมีความเกี่ยวข้องกัน เพราะรัฐสมาชิกมีบทบาทในการอนุวัติการความตกลงระหว่างประเทศเพื่อใช้บังคับเป็นกฎหมายภายใน ดังนั้น การที่ประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน รัฐสภาจึงต้องมีหน้าที่ในการพิจารณาปรับปรุงกฎหมาย และดำเนินการอนุวัติการกฎหมายภายในให้เป็นไปตามกฎหมายระหว่างประเทศ

(๔) อาเซียนกับเวทีระหว่างประเทศ เป็นการติดตามความเคลื่อนไหวของอาเซียน โดยเฉพาะความสำคัญจากการที่อาเซียนเป็นเวทีความร่วมมือในการสร้างสันติภาพและความมั่นคงให้เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ภายหลังสงครามเย็นสิ้นสุดลง อาเซียนได้หันมาเน้นความร่วมมือทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น ซึ่งการเป็นประชาคม ทำให้อาเซียนมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม กอปรกับเมื่ออาเซียนกลายเป็นองค์กรระหว่างประเทศองค์การหนึ่งที่ทวีบทบาทและความสำคัญต่อโลกมากยิ่งขึ้น ตามมาตรา ๓ แห่งกฎบัตรอาเซียนได้บัญญัติให้อาเซียนมีสภาพเป็นนิติบุคคล (Legal Personality) ทำให้อาเซียนมีความสามารถที่จะทำความตกลงกับประเทศต่าง ๆ ได้ อาเซียนจึงได้ขยายการเชื่อมโยงกับประเทศหรือกลุ่มประเทศนอกอาเซียน อีกทั้งในปัจจุบันอาเซียนเป็นกลุ่มประเทศที่มีความโดดเด่นทางด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งการเป็นตลาดขนาดใหญ่ที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าของนักลงทุนภายในและภายนอกภูมิภาค และเป็นตลาดที่มีกำลังซื้อสูง มีบทบาทด้านการเมืองในระดับโลกในการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อสร้างสันติภาพของสหภาพของสหประชาชาติ

(๕) อาเซียนกับการมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ครอบคลุมเนื้อหาประเด็นการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดกระบวนการสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนอย่างเป็นรูปธรรม ทำให้พลเมืองเกิดความแข็งแกร่ง สามารถสร้างโอกาส และรับมือสิ่งท้าทายทุกด้านในโลกปัจจุบัน เกิดความเป็นหนึ่งเดียวของประเทศสมาชิกอาเซียน มีความร่วมมือทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านการสังคมและวัฒนธรรม ตามกฎบัตรสมาคม แห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความมุ่งประสงค์ของอาเซียน ในหมวดที่ ๑ ความมุ่งประสงค์และหลักการ (ข้อ ๑๓) “เพื่อส่งเสริมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทุกภาคส่วนของสังคม ได้รับการส่งเสริมให้มีส่วนร่วมและได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการรวมตัวและการสร้างประชาคมของอาเซียน”

โดยส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้นำเอาผลลัพธ์ของการทำงานร่วมกันทั้งในรูปแบบ แผนงาน/โครงการ/งาน/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์หน่วยงานและมิตยุทธศาสตร์ของอาเซียน ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดกรอบนโยบายจากคณะกรรมการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาไปสู่การทำงานที่มีข้าราชการรัฐสภาของทั้งสองส่วนราชการต่างสายงานมาร่วมกันขับเคลื่อนผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะอนุกรรมการ คณะทำงานต่างๆ ตลอดจนมุ่งเน้นการยกระดับการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกันทั้งประเด็นครอบคลุมยุทธศาสตร์หน่วยงาน (Function) และมิตยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) ตามแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่กำหนดขึ้นประจำปีงบประมาณ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (Function) และมติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda)

แผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ จัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ และเป็นการดำเนินงานตามตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกับระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอย่างต่อเนื่อง

แผนปฏิบัติการดังกล่าว มุ่งเน้นการขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย การพัฒนาโครงสร้าง ระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา การส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน และการพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญ เพื่อให้รัฐสภาสามารถสนับสนุนภารกิจด้านนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ว่า “เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัย และการพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ”

แผนปฏิบัติการสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ โดยมีการดำเนินการพัฒนาและยกระดับโครงสร้างระบบงานของศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ให้มีความเป็นเอกภาพและสามารถรองรับการทำงานตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยการบูรณาการการทำงานของสำนักหลักด้านกระบวนการนิติบัญญัติและสำนักหลักด้านต่างประเทศทั้งสองสำนักงานฯ โดยการพัฒนาความร่วมมือในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาไปสู่การจัดทำแผนงาน โครงการ/กิจกรรมร่วมกัน ตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มอบหมายสำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบูรณาการแผนงาน/โครงการต่างๆ กับการดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานด้านประชาคมอาเซียนสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ของรัฐสภาในการสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมีบทบาทนำในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ กอปรกับนโยบายของเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรที่ได้ให้ไว้ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารราชการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยสรุปว่า “สำนักงานฯ ต้องสนับสนุนการดำเนินการของศูนย์ประชาคมอาเซียนให้สอดคล้องกับนโยบายของศูนย์อำนวยการเตรียมความพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถบริหารจัดการฐานข้อมูลองค์ความรู้ของประชาคมอาเซียน ตลอดจนด้านกฎหมายและวิชาการและมีการบริหารเครือข่ายฐานข้อมูลองค์ความรู้การทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ

ในการนี้ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์

ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นแผนแม่บทขององค์กรในการสนับสนุนงานและอำนวยความสะดวกการปฏิบัติหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ และได้ดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนร่วมกันตามตัวชี้วัดต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ โดยมีองค์ประกอบหลักของตัวชี้วัดตามระบบงานทั้งสี่ด้าน คือ ด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียน ด้านงานวิจัยและพัฒนากฎหมาย ด้านการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน และด้านการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียน

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ดำเนินการจัดทำแผนงานตลอดจนแต่งตั้งคณะกรรมการคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อบูรณาการโครงสร้างและระบบงานเสนอต่อ อ.ก.ร. และ ก.ร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดตั้งศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา โดยมุ่งหวังให้มีหน่วยงานกลางด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ที่ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายและร่วมขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายของอาเซียน มีหน่วยงานคลังสมอง (think tank) ด้านประชาคมอาเซียนเพื่อสนับสนุนบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในเวทีระหว่างประเทศ ตลอดจนการสนับสนุนความร่วมมือด้านประชาคมอาเซียนและด้านการต่างประเทศระหว่างนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารให้เป็นไปอย่างเอกภาพ ตลอดจนยกระดับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ที่เป็นแผนแม่บทขององค์กรในการสนับสนุนงานและอำนวยความสะดวกการปฏิบัติหน้าที่ด้านประชาคมอาเซียนของฝ่ายนิติบัญญัติที่ได้ดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนร่วมกันตามตัวชี้วัดต่างๆ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ให้เป็นการดำเนินการที่ถาวร (Permanent) โดยมีองค์ประกอบหลักของระบบงานทั้งสี่ด้าน คือ ด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียน ด้านงานวิจัยและพัฒนากฎหมาย ด้านการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน และด้านการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียน ตลอดจนสาระสำคัญของยุทธศาสตร์อาเซียนจำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ คือ นโยบายและยุทธศาสตร์ของเสาหลักประชาคมอาเซียน ปัญหาที่ท้าทายของอาเซียน การบูรณาการกฎหมายภายในและความเคลื่อนไหวกฎหมายอาเซียน อาเซียนกับเวทีระหว่างประเทศ และอาเซียนกับการมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากเอกสารข้อเสนอของศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการข้าราชการรัฐสภาเฉพาะกิจปฏิรูปโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนภารกิจภารกิจต่างประเทศและภารกิจประชาคมอาเซียน แล้วมีมติเห็นควรกำหนดภารกิจภารกิจต่างประเทศและภารกิจประชาคมอาเซียน ดังนี้

๑) เห็นควรรวบรวมภารกิจภารกิจต่างประเทศเป็นหน่วยงานกลางของรัฐสภา ดังนี้

(๑) ภารกิจความสัมพันธ์รัฐสภาในกรอบพหุภาคี

(๒) ภารกิจความสัมพันธ์รัฐสภาในกรอบทวิภาคีเฉพาะกลุ่มมิตรภาพ

(๓) ภารกิจการแปลและล่าม

(๔) ภารกิจประชาคมอาเซียน

๒) เห็นควรกำหนดภารกิจภารกิจต่างประเทศนอกเหนือจากข้อ ๑ ไว้ทั้งสำนักงาน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ดังเช่นที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา กำหนดไว้ในปัจจุบัน

๓) เห็นสมควรตัดโอนกลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งปัจจุบันรับผิดชอบภารกิจประชาคมอาเซียน ไปสังกัดหน่วยงานด้านการต่างประเทศ โดยกำหนดไว้ในภารกิจความสัมพันธ์รัฐสภาในกรอบพหุภาคี ซึ่งกำหนดเป็นหน่วยบริหารกลางของรัฐสภา ทั้งนี้ หากในอนาคตส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีภารกิจประชาคมอาเซียนเป็นจำนวนมาก ก็อาจยกฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจประชาคมอาเซียนเป็นหน่วยงานระดับสำนัก

๔) เห็นควรให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาพิจารณาทบทวนการจัดโครงสร้างการกำหนดกรอบอัตรากำลัง การกำหนดหน้าที่และอำนาจของภารกิจการต่างประเทศและภารกิจประชาคมอาเซียนตามผลการพิจารณาของ อ.ก.ร. เฉพาะกิจฯ ข้อ ๑ – ๓ ดังกล่าวข้างต้น เพื่อเสนอต่อ อ.ก.ร. เฉพาะกิจฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ด้านการบูรณาการแผนงาน/โครงการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เริ่มต้นดำเนินการครั้งแรกในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการร่วมกันของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และเป็นการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและยกระดับโครงสร้าง ระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อสร้างความยั่งยืนในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านประชาคมอาเซียน ซึ่งการมุ่งเน้นการบูรณาการร่วมกันของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จะมีผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้ในเชิงเปรียบเทียบจากการดำเนินงานปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมา ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทำงานร่วมกันในลักษณะประสานเชื่อมโยงที่นำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายและตัวชี้วัดร่วมกันอย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวม มีเครื่องมือจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ และโดยคำนึงถึงหลักประหยัด คุ้มค่า มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและประเทศชาติ ตลอดจนการบูรณาการแผนงาน/โครงการในระยะเวลาห้าปีตลอดจนเพื่อให้แผนปฏิบัติราชการรายปีงบประมาณด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่มุ่งให้แผนงานบูรณาการเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มีมติให้งานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาเป็นกลุ่มงานประชาคมอาเซียน สังกัดสำนักรัฐสภาพหุภาคีภายใต้หน่วยบริการกลางของรัฐสภา ตามการปรับโครงสร้างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ร่วมมือกับสำนักหลักด้านต่างประเทศประกอบด้วย สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักภาษาต่างประเทศ ร่วมกันขับเคลื่อนวาระที่รัฐสภาไทยเป็นประธานสมัชชารัฐสภาอาเซียน ซึ่งการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ นี้ได้ขับเคลื่อนวาระสำคัญ คือ การผลักดัน ให้ประชาคมอาเซียนเข้มแข็ง และมีนวัตกรรมภายใต้การพึ่งพากัน ร่วมมือกันเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เชื่อมโยงการสื่อสาร เศรษฐกิจ เข้าด้วยกัน โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลางภายใต้วัฒนธรรมที่หลากหลายในภูมิภาค มีการปฏิรูปกฎหมายให้มีความสอดคล้องกันในประชาคม และพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในภูมิภาค ตลอดจน

การเพิ่มขึ้นของความร่วมมือที่ส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าของอาเซียน ภายใต้แนวคิด “นิติบัญญัติร่วมมือร่วมใจ ก้าวไกล เพื่อประชาคมที่ยั่งยืน” (Advancing Parliamentary Partnership for Sustainable Community)

สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการการประชุมระหว่างสมาชิกรัฐสภาอาเซียนกับประเทศผู้สังเกตการณ์ ในการหารือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแนวปฏิบัติที่ดีด้านกฎระเบียบ (Good Regulatory Practices: GRP) โดยได้นำระบบงานทั้ง ๔ ด้านสู่การปฏิบัติจริง โดยการสนับสนุนสมาชิกรัฐสภาในฐานะคณะผู้แทนไทย และประธานการประชุมกับประเทศผู้สังเกตการณ์ ทั้งการนำข้อมูลด้านนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียน งานวิจัยและพัฒนากฎหมาย การทำงานกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน และด้านการพัฒนาบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียน โดยมีผลลัพธ์เป็นที่ประจักษ์ จากการนำเสนอเสนอเทศทั้ง ๔ ด้านไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ก่อน – ระหว่างและหลังการประชุม การจัดทำเอกสารแนวคิดการประชุม (Concept Paper) การยกร่างถ้อยแถลงแสดงจุดยืนของรัฐสภาไทย (Thailand Positioning) และเอกสารบันทึกการประชุมแต่ละประเทศ การยกร่างถ้อยแถลงของผู้แทนไทย เป็นต้น

อนึ่ง เมื่อการประชุมแล้วเสร็จ ยังมีภารกิจที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาจะต้องดำเนินการต่อเนื่อง คือ สนับสนุนการดำเนินการของรัฐสภาไทย เพื่อนำข้อมติการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ ณ กรุงเทป มาปฏิบัติทั้งข้อมติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสตรี ด้านกฎหมาย ด้านการพัฒนาศักยภาพของ AIPA ด้านปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาชน ด้านความร่วมมือระหว่าง AIPA กับประเทศผู้สังเกตการณ์ และมิตรประเทศของ AIPA ที่ให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ตามข้อมติ (Resolution) ทุกด้านดังกล่าวที่ปรากฏในการแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในแถลงการณ์ร่วม (Joint Communique) ที่แต่ละประเทศจะนำข้อมติที่ได้จากการประชุมไปปฏิบัติตามและปรับใช้ภายในประเทศของตน และขับเคลื่อนต่อเนื่องถึงการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๑ ที่เวียดนามเป็นอย่างน้อย

สำหรับการบูรณาการแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงาน เชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มุ่งเน้นการทำงานที่ต่อยอดจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์เพื่อสานต่อวาระ (agendas) ของรัฐสภาไทยในการเป็นเจ้าภาพการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปสู่การประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของประเทศเวียดนาม ซึ่งถ้อยแถลงของนายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ที่ได้กล่าวในพิธีเปิดประชุมใหญ่รัฐสภาอาเซียนครั้งที่ ๔๐ ได้เน้นย้ำถึงการให้ความร่วมมือกับประเทศเวียดนามในการดำเนินงานการขับเคลื่อนวาระสำคัญของสมัชชารัฐสภาอาเซียน ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เสริมสร้างความเข้มแข็งให้รัฐสภาไทยในการติดตามแต่ละประเทศจะนำข้อมติการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน และผลการประชุมกับประเทศผู้สังเกตการณ์ในการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ ที่ได้เห็นชอบร่วมกันไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไก และระบบงาน ดังนี้

๑) มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และการดำเนินงานร่วมกันด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสนับสนุน

การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐสภาได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยประธานรัฐสภา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย

(๑) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมายและกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๒) คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน

(๓) คณะอนุกรรมการเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๔) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๕) คณะอนุกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๖) คณะอนุกรรมการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ

๒) มีแผนการขับเคลื่อนและบูรณาการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (Function) และมิติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) โดยมีแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) แผนการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๒) แผนการบูรณาการฐานข้อมูลและพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๓) แผนการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๔) แผนการจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน

(๕) แผนการติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

ในส่วนของการบูรณาการระบบงานและแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นั้น มีการขับเคลื่อนระบบงานและแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยการเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาที่มุ่งเน้นการบูรณาการระบบงานที่ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านนิติบัญญัติกับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของรัฐสมาชิกอาเซียน

สำหรับการขับเคลื่อนระบบงานและแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสำหรับระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในประเทศระหว่างประชาคมอาเซียนและระหว่างประเทศ

รายงานผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

แผนปฏิบัติการสามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ โดยมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน กฎหมายและข้อตกลงด้านประชาคมอาเซียนที่จะเข้าสู่รัฐสภา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจของสมาชิกรัฐสภาในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐสมาชิกอาเซียน โดยมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย และตรงต่อพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียนและสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกรัฐสภา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จัดทำแผนพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การพัฒนาเว็บไซต์ของศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภาโดยการจัดทำหมวดหมู่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติทั้งสิ้น ๑๖ หมวดหมู่ และการเชื่อมโยงกับหน่วยงานเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ต่อเนื่องมาจนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้จัดทำแผนการจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน และแผนปฏิบัติการเพื่อนำฐานข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ และสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเสนอต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย

๑) แผนปฏิบัติการในการติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมายและกระทุ่ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

๒) แผนปฏิบัติการในการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาและความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการนำข้อมติการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ มาปฏิบัติ

๓) แผนปฏิบัติการในการจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหว ด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน

๔) แผนปฏิบัติการในการพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภาให้มีความเป็นปัจจุบันตามหมวดหมู่ที่กำหนด ตลอดจนการนำเข้าข้อมูลและเผยแพร่อย่างต่อเนื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทุ่ถามด้านประชาคมอาเซียนในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน และจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียน ในรูปแบบ Matrix จำนวน ๑ เรื่อง ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการในการจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นอกจากนี้ยังได้จัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติ โดยเชื่อมโยงกับผลการประชุมใหญ่สมัชชารัฐสภาอาเซียน ครั้งที่ ๔๐ การพัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้ทันสมัยและนำเข้าข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภาภาษาอังกฤษ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงได้มุ่งให้ความสำคัญในการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัย และพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายและการดำเนินงานในวงงานรัฐสภาให้ต่อเนื่องเพื่อป้อนเข้าสู่ฐานข้อมูล ได้แก่ เว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ให้มีความต่อเนื่องจากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ด้านการส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัยและการพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐสมาชิกอาเซียน ตลอดจนพัฒนาเว็บไซต์ภาคภาษาอังกฤษเพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาไปสู่ระดับสากล โดยมีคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านประชาคมอาเซียนที่เกี่ยวข้องได้จัดทำเอกสารข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งดำเนินการจัดทำเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียนครบทั้งสามเสาหลักประชาคมอาเซียน และจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน ตลอดจนการพัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงการที่กำหนด รวมถึงการพัฒนาเว็บไซต์ภาคภาษาอังกฤษ อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นำผลจากความร่วมมือกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งเครือข่ายในประเทศและระหว่างประเทศไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบคณะอนุกรรมการและคณะทำงาน และระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียน ทั้งด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคง ด้านประชาคมเศรษฐกิจ และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เผยแพร่ในเว็บไซต์ตลอดจนการพัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภาภาคภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สามารถตอบสนองต่อการกิจหลักของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในการสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์กับประชาชน โดยมีผลลัพธ์ที่ส่วนราชการสังกัดรัฐสภามีฐานข้อมูลวิชาการและกฎหมาย ด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติที่สามารถสนับสนุนการทำงานด้านนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกรัฐสภา บุคลากรในวงงานรัฐสภา และประชาชน ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน และเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภาเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อให้เป็น “ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ” และการมีระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในระดับประเทศ และระหว่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

รายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ตามกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากับ องค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

การสร้างเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ มีเป้าหมายประสงค์การดำเนินงานเพื่อ สร้างความสัมพันธ์ การผสมผสานและเชื่อมโยงการทำงานขององค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคม อาเซียนเข้าด้วยกัน ทั้งเครือข่ายกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในระดับต่างๆ ซึ่งรูปแบบ เครือข่ายนี้ต้องพึ่งพา ติดต่อกับประสานงาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ทั้งนี้ ไม่เพียงแต่องค์กรภายในประเทศ แต่ยังรวมถึงองค์กรระหว่างประเทศด้วย ซึ่งเครือข่ายของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปรากฏอยู่ในรูปแบบความร่วมมือที่หลากหลาย ทั้งความร่วมมือ ด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนฐานข้อมูล องค์ความรู้ การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ การศึกษาดูงานในต่างประเทศ เป็นต้น

สำหรับเป้าหมายการสร้างเครือข่าย คือ “การทำให้หน่วยงานหรือองค์กรที่มีพันธกิจเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน หรือองค์กรในประเทศไทยที่มี ASEAN Center ของตนเอง ได้มีการบูรณาการการทำงาน กับฝ่ายนิติบัญญัติ” ซึ่งการเป็นเครือข่ายองค์กร จะเป็นการสร้างแนวร่วมทั้งระดับองค์กร ระดับชาติ ระดับ สากล ตลอดจนสร้างแนวร่วมระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน ภาคประชาสังคมในประเทศไทยให้ร่วมมือกัน ขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนในทุกเสาหลัก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการนำแผน ยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้คณะกรรมการ ประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ได้จัดทำแผนการสร้างเครือข่ายการทำงานด้านประชาคม อาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาขึ้น เพื่อให้แผนการสร้างเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนของ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เป็นกรอบสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรภายใน ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาและองค์กรเครือข่าย มีทิศทางการดำเนินงานด้านการพัฒนาเครือข่ายในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ตลอดจนเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ กลยุทธ์ แผนงาน โครงการและ งบประมาณของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

สำหรับแผนการสร้างเครือข่ายจะประกอบด้วย การจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ทั้งที่เป็น งานประจำและงานตามยุทธศาสตร์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ การกำหนดกรอบความร่วมมือตามยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะการระบุลักษณะของความร่วมมือกับหน่วยงาน เครือข่ายที่ได้ลงนามในบันทึกความร่วมมือตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ตลอดจนแนวทางประชาสัมพันธ์การ ทำงานของเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ กิจกรรมเปิดบ้านศูนย์อาเซียนของ รัฐสภา การจัดเสวนาประชาคมอาเซียน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จะมุ่งเน้นการทำงานทั้งในมิติยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) เช่น นโยบายและยุทธศาสตร์ของเสาหลักประชาคมอาเซียน ปัญหาที่ท้าทายของอาเซียน การบูรณาการกฎหมายภายในและความเคลื่อนไหวของกฎหมายอาเซียน และอาเซียนกับเวทีระหว่างประเทศ และอาเซียนกับการมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งส่วนราชการสังกัดรัฐสภาได้สะท้อนผลลัพธ์ความร่วมมือกับ องค์กรเครือข่ายในประเด็นต่างๆตามรูปแบบประเภทของความร่วมมือต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ทางวิชาการและการวิจัยเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน การเชื่อมโยงฐานข้อมูล และการจัดการองค์ความรู้ร่วมกัน และความร่วมมืออื่นที่เกี่ยวข้อง มีการกำหนดกรอบการดำเนินงานตามแผนการสร้างเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนไปสู่การปฏิบัติแล้วเสร็จ จะเป็นการกำหนดกรอบความร่วมมือระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากับองค์กรเครือข่ายแต่ละแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยจะมีการระบุนายชื่อองค์กรเครือข่ายและประเภทของความร่วมมือกับแต่ละองค์กรอย่างชัดเจน ดังนี้

(๑) สนับสนุนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการและการวิจัยเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(๒) สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากร โดยการจัดประชุม สัมมนา ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน และ กิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งแต่ละฝ่ายจัดขึ้น

(๓) สนับสนุนและส่งเสริมการเชื่อมโยงฐานข้อมูล และการจัดการองค์ความรู้ร่วมกัน ตลอดจนผลักดันและพัฒนากลไกใหม่ๆ ที่จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

(๔) สนับสนุนและส่งเสริมการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านวิชาการและการวิจัยเกี่ยวกับอาเซียนสู่ภาคประชาสังคมในประเทศไทย รวมทั้งสนับสนุนให้แต่ละฝ่ายเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงภาคประชาสังคม และภาคส่วนอื่นๆ ทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ

(๕) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเครือข่าย ASEAN Community Forum

ตลอดจนมีผลการถอดบทเรียนการดำเนินงานตามแผนการสร้างเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนไปของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งแสดงผลลัพธ์ ตลอดจนข้อเสนอแนะปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาเครือข่าย และมีการ รายงานต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในและภายนอกประเทศ และมีแผนการดำเนินงานสำหรับการเตรียมความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพการประชุมสมัชชารัฐสภาอาเซียนในปี ๒๕๖๒ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ตลอดจนมีผลการดำเนินการด้านการประชุม การเจรจาและการหารือ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนิติบัญญัติระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาในประเทศอาเซียนไม่น้อยกว่า ๔ ประเทศ โดยมีการดำเนินการการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนิติบัญญัติและความเคลื่อนไหวของรัฐสภาทั้งสองประเทศ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ งานวิชาการ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ การเชื่อมต่อฐานข้อมูลเว็บไซต์ของรัฐสภาไทยกับรัฐสภาของชาติสมาชิกอาเซียน เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายสามารถติดตามความเคลื่อนไหวด้านนิติบัญญัติและด้านกฎหมาย เพื่อให้บรรลุผลของการทำงานด้านอาเซียนในมิติของรัฐสภา

ในด้านการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการนำผลการเจรจาหารือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านนิติบัญญัติระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว และศูนย์อาเซียนศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น สู่ความร่วมมือด้านนิติบัญญัติระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และวัฒนธรรม โดยการร่วมกันจัดการเสวนาวิชาการด้านการวิจัยในบริบทประชาคมอาเซียน การกำหนดโจทย์วิจัยร่วมกันด้านนิติ

บัญญัติ เพื่อสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ นอกจากนี้ ยังได้มีการขยายความร่วมมือเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในระดับระหว่างประเทศกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) โดยการลงนามทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง ๒ ฝ่าย วัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสนับสนุนงานให้กับฝ่ายนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน

ในด้านการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการนำผลจากการยกระดับเครือข่ายความร่วมมือด้านประชาคมอาเซียนกับองค์กรเครือข่ายภายในประเทศ และภายนอกประเทศที่เป็นเครือข่ายกับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและเครือข่ายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการขยายขอบเขตความร่วมมือไปสู่องค์กรใหม่ทั้งภายในและภายนอกประเทศ สู่ความร่วมมือด้านนิติบัญญัติระหว่างไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และกัมพูชา ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม กฎหมาย และวัฒนธรรม โดยการร่วมกันจัดกิจกรรมงานสัมมนา/เสวนาวิชาการด้านการวิจัยในบริบทประชาคมอาเซียนในรูปแบบออนไลน์เรื่องประเด็นทางกฎหมาย โอกาสและข้อท้าทายด้านการค้า การลงทุนของประเทศไทยจากเส้นทางขนส่งทางรางเชื่อมต่อประเทศจีนกับสปป.ลาว และไทย และการพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติด้านกฎระเบียบและการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษร่วมตามแนวชายแดนไทย – สปป.ลาว – กัมพูชา และร่วมกันดำเนินการจัดทำรายงานวิจัยขนาดเล็ก (short research paper) เพื่อสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ นอกจากนี้ ยังได้มีการขยายความร่วมมือเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาในระดับองค์กรระหว่างประเทศกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) โดยการร่วมกันจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียนในรูปแบบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการออนไลน์เพื่อบูรณาการองค์ความรู้และเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทของฝ่ายนิติบัญญัติ วัตถุประสงค์เพื่อให้สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตลอดจนบุคคลในวงงานรัฐสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืนให้ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อสนับสนุนงานให้กับฝ่ายนิติบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อส่งเสริมด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นำผลจากความร่วมมือกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนระหว่างประเทศ ไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการและคณะทำงาน และระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ทั้ง ข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ปัจจัยสนับสนุน

๑. คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) มีนโยบายให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนร่วมกัน โดยให้สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบูรณาการยุทธศาสตร์แผนงาน/โครงการต่างๆกับการดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยทั้งสองสำนักงานฯ ได้ร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามียุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้วางระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยกำหนดเนื้องานและลักษณะงานด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติครอบคลุมด้านยุทธศาสตร์และความเคลื่อนไหวของอาเซียน ด้านการวิจัยและพัฒนา นโยบายและกฎหมายอาเซียน ด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน และด้านศูนย์ข้อมูล องค์ความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔. มีการตั้งคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียน และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่างๆ เพื่อดำเนินการในเฉพาะด้าน

๕. การตั้งศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมจากคณะกรรมการการต่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาเซียน คณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หน่วยราชการ และสำนักงานเลขาธิการ AIPA

๖. มีการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ โครงการเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี

ปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ (COVID-19) ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

แนวทางการแก้ไขปัญหาอุปสรรค/

ทบทวนรูปแบบและวิธีการดำเนินการใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยหารือร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนที่จะร่วมดำเนินงานในแต่ละโครงการต่างๆ ของแต่ละปีงบประมาณถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานอันเนื่องมาจากปัญหาจากสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาและสถานที่การจัดกิจกรรมตามแผนงานเดิม โดยพิจารณาทบทวนรายละเอียดโครงการแผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณโครงการของสำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ เพื่อให้ทราบว่าโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้จริงตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนวิธีการดำเนินการ และเสนอต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ข้อเสนอแนะ

พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ทั้งการจัดการเสวนา/ประชุม และการศึกษาการดูงาน ในลักษณะผสมผสานทั้งออนไลน์และทางกายภาพ (Hybrid) โดยคำนึงถึงการรักษามาตรการ สาธารณสุข การเว้นระยะห่างทางสังคมอย่างเข้มงวด